

Dr hab. n. med. Kajetan Juszcak, prof. UMK

Bydgoszcz, 06.07.2023

Ocena rozprawy na stopień doktora nauk medycznych lek. Marty Wrony-Lis pt.
**„Ocena porównawcza radykalnej prostatektomii metodą laparoskopową i otwartą ze
szczególnym uwzględnieniem marginesów chirurgicznych”**

Promotor: Dr hab. n. med. Marek Lipiński, Profesor Uczelni

Rak gruczołu krokowego jest drugim najczęściej diagnozowanym nowotworem u mężczyzn. Większość pacjentów z rakiem gruczołu krokowego wymaga leczenia radykalnego (prostatektomia radykalna). Niemniej biorąc pod uwagę biologię raka gruczołu krokowego, obraz kliniczny pacjenta z rakiem gruczołu krokowego (wiek, choroby współistniejące, itd.) oraz preferencję pacjenta w wybranych przypadkach wybieramy metody nieoperacyjne (radioterapia radykalna, aktywny nadzór, itd.). Radykalna prostatektomia jest wykonywana techniką otwartą, laparoskopową, bądź w asyście robota. To na co zwraca uwagę Autorka dysertacji, to że w chirurgicznym leczeniu radykalnym raka gruczołu krokowego istotne jest osiągnięcie ujemnego marginesu chirurgicznego, gdyż zdaniem większości autorów dodatni margines chirurgiczny powoduje wznowę miejscową nowotworu a tym samym wzrost ryzyka śmiertelności.

Przekazana do recenzji rozprawa doktorska lek. Marty Wrony-Lis została napisana w języku polskim i liczy 91 stron maszynopisu. Układ dysertacji jest tradycyjny i zawiera spis treści, wprowadzenie, założenia i cel pracy, materiał i metody, omówienie wyników, dyskusję, wnioski, streszczenie w języku polskim i angielskim, wykaz piśmiennictwa, spis rycin, tabel i wykresów oraz wykaz skrótów. Rozprawa zawiera 14 rycin, 39 tabel i 17 wykresów oraz 88 pozycji piśmiennictwa.

Dysertacja została przygotowana starannie od strony edytorskiej. Spis treści rozprawy doktorskiej sporządzony jest w sposób przejrzysty i pozwala czytelnikowi w prosty sposób zorientować się w poszczególnych częściach rozprawy.

We wstępie rozprawy doktorskiej Doktorantka umiejętnie zaznajamia czytelnika z podjętą tematyką. Przedstawia szczegółowo zagadnienia związane z anatomią gruczołu

krokowego, epidemiologią raka gruczołu krokowego. Szczegółowo została omówiona diagnostyka i rozpoznanie raka gruczołu krokowego, klasyfikacja nowotworów gruczołu krokowego. Ponadto Autorka omawia powszechnie stosowane metody leczenia raka gruczołu krokowego.

Założenia i cele pracy są sformułowane poprawnie. Doktorantka podjęła się oceny porównawczej pacjentów z rakiem gruczołu krokowego poddanych radykalnej prostatektomii metodą laparoskopową i otwartą pod kątem analizy marginesów chirurgicznych w pooperacyjnych preparatach histopatologicznych. Dodatkowo Autorka dokonała oceny porównawczej pod kątem czasu hospitalizacji, czasu zabiegów, utraty krwi podczas zabiegu oraz występowania konieczności przetaczania krwi i osocza w grupie pacjentów poddaje radykalnej prostatektomii metodą otwartą i laparoskopową.

W rozdziale „Metody i materiał” Autorka przedstawia szczegółowo materiał badawczy i opis techniki operacyjnej (prostatektomii radykalnej) metodą otwartą i laparoskopową.

Rozdział „Wyniki” jest bogaty w tabele i wykresy co ułatwia czytelnikowi interpretację wyników. Doktorantka starannie zaplanowała i wykonała ocenę porównawczą pacjentów poddanych prostatektomii radykalnej metodą otwartą i laparoskopową. Autorka dysertacji w sposób czytelny podsumowuje uzyskane wyniki przeprowadzonych badań porównawczych w grupach badawczych.

Dyskusja nad otrzymanymi wynikami jest mocną stroną pracy. Jest zwarta i dobrze skonstruowana. Zawiera interesujące interpretacje. Interpretacje Doktorantki są dobrze obudowane argumentami zaczerpniętymi z literatury oraz wynikami własnymi. To świadczy o biegłej znajomości tematu osoby piszącej dysertację. Rozprawę kończy 6 wniosków sformułowanych na podstawie własnych wyników. Przedstawione wnioski korespondują ze stawianymi celami pracy. Jeden z wniosków wzmacnia twierdzenie o zależności pomiędzy stopniem zaawansowania klinicznego raka gruczołu krokowego a rodzajem marginesu chirurgicznego u pacjentów poddanych prostatektomii radykalnej. Liczebnością występowania marginesów dodatnich wyróżniały się przede wszystkim raki gruczołu krokowego w stadium zaawansowania klinicznego T2c oraz T3b.

Przedstawiona od oceny rozprawa doktorska nie zawiera poważniejszych błędów. Napisana jest poprawnie, ale z pozycji recenzenta chciałbym zauważyć że Autor nie ustrzegł się kilku, drobnych, błędów edytorskich. Ponadto Autorka nie poruszyła zagadnienia

związanego z powikłaniami pooperacyjnymi definiowanymi wg skali Clavien – Dindo w analizie porównawczej pacjentów poddanych prostatektomii radykalnej odmiennymi metodami. Uwzględnienie skali Clavien – Dindo wydaje się być zasadne, biorąc pod uwagę fakt, że Doktorantka analizuje utratę krwi i konieczność ewentualnego przetaczania preparatów krwiopochodnych. Podkreślam błędy te nie umniejszają wysokiej wartości pracy, ale mogą ewentualnie pomóc w przygotowaniu tekstu artykułu do druku, czy dalszej aktywności publikacyjnej Doktorantki.

Wniosek końcowy:

Po dokładnym zapoznaniu się pracą doktorską lek. Marty Wrony-Lis uważam że Autorka pracy posiadała wymaganą znajomość warsztatu metodycznego, potrafi ten warsztat samodzielnie rozbudowywać i odpowiednio wykorzystywać w pracy badawczej, a otrzymane wyniki logicznie interpretować i łączyć z dotychczasową wiedzą. Przedstawiona dysertacja dobrze dokumentuje w moim przekonaniu spostrzeżenia dotyczące zależności pomiędzy stopniem zaawansowania klinicznego raka gruczołu krokowego a rodzajem marginesu chirurgicznego po prostatektomii radykalnej.

Mając powyższe na uwadze pragnę stwierdzić, że przedstawiona do oceny rozprawa doktorska Pani lek. Marty Wrony-Lis pt. „Ocena porównawcza radykalnej prostatektomii metodą laparoskopową i otwartą ze szczególnym uwzględnieniem marginesów chirurgicznych” w pełni odpowiada wymogom stawianym tego rodzaju opracowaniom. Oceniana rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. Art. 187 ust.1-4 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. 2018 poz. 1668). W związku z powyższym wnioskuję do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (Wydział Lekarski – Oddział Nauk Biomedycznych) o dopuszczenie lek. Marty Wrony-Lis do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Kajetan Juszcak, prof. UMK
SPECJALISTA UROLOG, FEBU
0130549

Dziękuję Wyziału Lekarskiego UM w Łodzi
wpłynęło dnia 17-07 2012
podpis 212